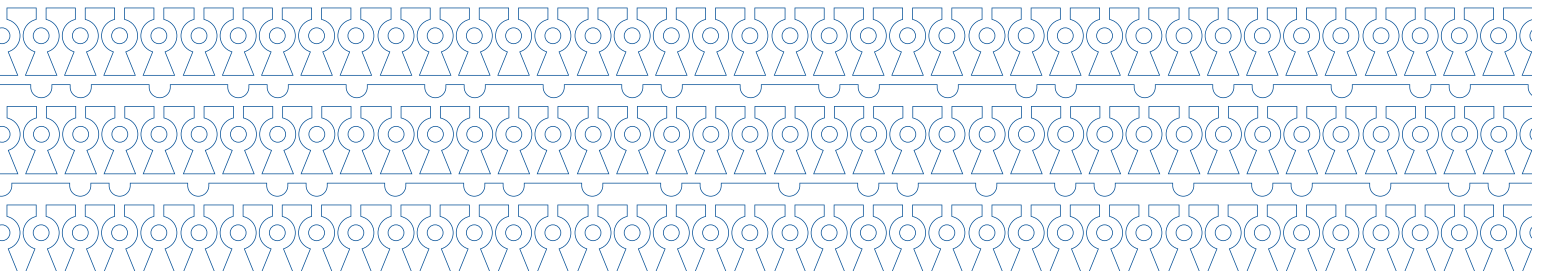

ULLENSAKER
KOMMUNE

VOLD I NÆRE RELASJONER

– handlingsplan

Innhold

1	Innledning	4
1.1	Status i dag.....	4
1.1.1	Tall for Ullensaker Kommune.....	4
2	Voldstyper	5
3	Risikogrupper	5
4	Formål	5
5	Forebygge, avdekke og følge opp	5
5.1	Forebygge for å unngå at hendelser inntre (primærforebygging).....	5
5.2	Avdekke hendelser (sekundærforebygging)	6
5.3	Oppfølging av en hendelse (tertiærforebygging).....	7
6	Involverte tjenester.....	7
7	Finansiering.....	7
8	Sammendrag (oversikt over nye tiltak)	8
9	Vedlegg	10
9.1	Vedlegg 1	10
9.2	Vedlegg 2: Vold, lever du med vold eller kjenner du noen som er utsatt?	11
9.3	Vedlegg 3	14
9.4	Vedlegg 4	15
9.5	Vedlegg 5: Brosjyrer besøksforbud utøver	18
9.6	Vedlegg 6: brosjyre 'bli hjemme etter besøksforbud'	19
9.7	Vedlegg 7: brosjyre 'du blir hjemme med far eller mor og far eller mor er borte etter besøksforbud'	21

1 Innledning

Vold i nære relasjoner er et standardisert begrep hvor overgriper og offer er knyttet til hverandre ved nære familiebånd eller på annen måte betyr mye for hverandre i hverdagen. Vold defineres som «enhver handling rettet mot en annen person, som gjennom voldshandlingen skader, smerter, skremmer eller krenker, får den andre personen til å gjøre noe mot sin vilje eller slutter å gjøre noe han/hun vil» (Isdal, 2000). For mer informasjon om vold i nære relasjoner, henvises det til handlingsplanen mot vold i nære relasjoner 2014-2017 «Et liv uten vold» (Justis- og beredskapsdepartementet, 2013) og strategidokumentet for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom 2014-2017 «Barndommen kommer ikke i reprise» (Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet, 2013).

1.1 Status i dag

Vold i nære relasjoner er et stort problem i dagens samfunn. I undersøkelsen «Trygghet, vold og livskvalitet i Norge» (Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress, 2015) ble rundt 4500 menn og kvinner intervjuet om problemstillingen. Av statistikken fremkommer det blant annet at:

- 9,4 % kvinner har opplevd voldtekt
- 10,2 % har opplevd seksuell kontakt før fylte 13 år.
- 33 % kvinner/ 27 % menn har opplevd vold fra foresatte
- 5 % kvinner/ 5 % menn har opplevd alvorlig vold fra foresatte
- 15 % kvinner/ 11 % menn har opplevd psykisk vold fra foresatte
- 45 % kvinner/ 22 % menn har opplevd vold i voksen alder

1.1.1 Tall for Ullensaker Kommune

Barnevern: Av 314 konkluderte meldinger i perioden 010116 – 010716 hadde 81 saker begrunnelse i «vold mot barnet», «fysisk mishandling», «psykisk mishandling», «seksuelle overgrep». Dersom vi tar med «høy grad av konflikt i hjemmet» er tallet 120.

Politiet: 33 saker om vold i nære relasjoner i løpet av første halvår 2016.

NAV: ukjent

Hjemmetjenesten: ukjent

Tallene er ikke direkte sammenlignbare. En sak kan innbefatte flere personer, både den som utfører vold og den som er gjenstand for vold. En person eller sak kan også være registrert flere steder. I framtiden er det viktig at alle som er i kontakt med personer som er/har vært utsatt for vold registrerer antall voldsutsatte de er i kontakt med. Det anbefales at det gis føringer i overordnede planer om at slik registrering skal iverksettes. Det er viktig å være klar over at det likevel vil være mørketall, da en slik registrering kun vil omfatte brukere som faktisk kommer i kontakt med hjelpeapparatet. Helsemyndighetene skal i samarbeid med justismyndighetene, barnevernsmyndighetene og andre vurdere indikatorer for omfang av vold i nære relasjoner som kan gjøres tilgjengelig for kommuner.

2 Voldstyper

Begrepet vold i nære relasjoner brukes om vold og overgrep som rettes mot familiemedlemmer; samlivspartnere, barn, søsken og foreldre, eller mot andre som lever i stabile bofellesskap (NKVTS, 2017).

Den norske psykologen Per Isdal har i boka «Meningen med volden» fra 2000 lansert en kortere definisjon der hovedvekten legges på vold som makt: «Vold er en makthandling der frykt, smerte eller krenkelsespåføring brukes for å påvirke mennesker».

Vold i nære relasjoner omfatter:

- Vold mellom ektefeller/partnere/barn/foreldre/
- Seksuelle og fysiske overgrep mot barn /voksne
- Tvangsekteskap
- Kjønnsllestelse
- Vitne til relasjonsvold; f.eks. mellom foreldre eller mellom foreldre og barn
- Psykisk vold; f.eks. trusler, trakassering, kontrollering, isolering
- Materiell vold; f.eks. knusing/ ødeleggelse av gjenstander, rasering
- Latent vold; når vold har forekommet før og frykten for gjentakelse dominerer

3 Risikogrupper

Alle som er sårbare er en risikogruppe, selv om barn, ungdom, kvinner og eldre i størst grad er utsatt. Det er økt risiko for å bli utsatt for vold i lavere sosioøkonomiske miljøer og blant personer med innvandrerbakgrunn.

4 Formål

Intensjonen med handlingsplanen er å sikre at personer som lever med vold, blir oppdaget så tidlig som mulig og får hjelp fra et samordnet tjenesteapparat. I dag er det et problem at det ventes for lenge med å erkjenne at noen sliter med disse utfordringene. Det ventes for lenge med å ta opp bekymring med kolleger, og det ventes for lenge før tiltak igangsettes. Denne handlingsplan er et verktøy for å forebygge, avdekke og følge opp vold i nære relasjoner.

Handlingsplanen skal gi klare retningslinjer for hvordan vi i Ullensaker kommune forebygger vold og fanger opp personer som er utsatte for vold så tidlig som mulig.

Ullensaker kommune sier NEI til vold!

5 Forebygge, avdekke og følge opp

5.1 Forebygge for å unngå at hendelser inntre (primærforebygging)

- Informasjon til innbyggere er viktig for at de som er direkte berørt eller vitner til vold skal kunne bidra til å forebygge vold og vite hvordan de får tak i hjelp ved behov (vedlegg 2). Informasjonen skal være tilgjengelig på blant annet følgende måter:

- Gjennom brosjyrer og kampanjer
- Egen side på innbyggerportalen til kommunen
- Link til politiets nettsider www.hvorlite.no på innbyggerportalen
- Generell informasjon til ansatte i kommunen og samarbeidspartnere om: melderutine, prosedyrer, kontaktinformasjon (vedlegg 1, vedlegg 3).
- Kontinuerlig kunnskapsoppbygging hos ansatte for bedre å kunne avdekke vold og trusler, vite hvordan de skal agere og hvilke tiltak som skal iverksettes.
  - Øke kunnskap om individuell meldeplikt, risikofaktorer, risikogrupper, taushetsplikt, osv.
  - Praktisk trening i å gjennomføre samtale
  - Opplæring som er tilpasset til forskjellige enheter
  - Opplæring for nyansatte i taushetsplikt og kunnskap om vold i nære relasjoner; e-læring
  - Konferanser, frokostmøter
  - Utarbeide håndbok; samarbeid i vanskelige saker vedrørende vold: hvordan avdekke vold og trusler, meldeplikt, taushetsplikt. Familievoldskoordinator skal utarbeide håndboken.
  - Utarbeide verktøy som ansatte kan benytte som et hjelpemiddel
- Alle arbeidsplasser har en ressursperson: Han/hun organiserer alt vedrørende vold i nære relasjoner på arbeidsplassen: fokus på temaet, melderutiner, kurs, kurs for nyansatte, være til støtte for kolleger i organisasjonen (rådgiver, orakel).
- Registrere omfang
  - Alle enheter registrerer saker i sitt eget system. Dette kan føre til dobbeltregistrering av saker. På sikt bør alle saker registreres i samme system, men det er ikke mulig per i dag.
- Tidlig avdekking: alle involverte enheter/avdelinger i helse sosial må etablere egen prosedyre ift vold i nære relasjoner og registrering av brukere.
  - Melderutiner: arbeidsgruppen har utarbeidet en standardisert melderutine (se vedlegg 1). Alle (kommunale) tjenester skal benytte godkjent melderutine og melde avvik i kvalitetssystemet.
  - Arenaer for å drøfte bekymringssaker blir avklart etter evalueringen av samarbeidsarenaer i første kvartalet 2017 jfr. «Strategidokumentet for utsatte barn og unge».
  - Drøfte saker anonymt, ved behov.

5.2 Avdekke hendelser (sekundærforebygging)

- Utarbeide prosedyre for å håndtere og å følge opp mottatt melding. Alle enheter som har ansvar for å motta melding må etablere prosedyre for å følge opp.
- Tverrsektorielt arbeid
  - Det må etableres fellesprosedyre for tverrsektorielt arbeid.
    - Ansvar
    - Tilgjengelighet
    - Møtestruktur
  - Ansette familievoldskoordinator dersom vi får midler. Organisering må avklares.

- Opprette familievoldsteam: familievoldskordinator med ansatte fra forebyggende politi, rusavdelingen, FABU og barnevernet: hvis behov for oppfølging.
- Alle ansatte i velferdstjenester har kunnskap om avdekking og kan løse til riktig hjelpetilbud ift. ulike brukergrupper (barn, unge, kvinner, menn, eldre, rus, funksjonshemmede, innsatte i fengsler)

5.3 Oppfølging av en hendelse (tertiærforebygging)

- Familievoldskordinator skal følge opp hendelsen med behandlingsplan/tiltaksplan.
- Utarbeide verktøykasse med konkrete tiltak som skal iverksettes raskt etter en hendelse har inntruffet.
- Utarbeide plan for samarbeid ved en akuttsituasjon ved vold/trussel mellom politi og kommune, se vedlegg 4.

6 Involverte tjenester

Oversikt over alle tjenester som er involvert i arbeidet med vold i nære relasjoner:

- Familievoldskordinator
- Legevakt/fastlege
- Hjemmetjenesten
- Institusjoner (korttids- og rehabiliteringsavdeling, KØH)
- Helsestasjon: foreldreveiledning, kurs for gravide, helsesøster/lege, sykehus: faste rutiner for medisinske kroppsundersøkelse.
- Ungdommens helsestasjon
- Skole: læreprogram vold i nære relasjoner for elevene
- SFO
- Barnehage: læreprogram vold i nære relasjoner for barna
- Barnevern: håndbok for alle samarbeidspartnere
- Fabu: familieteam
- Utekontakten
- NAV
- Psykisk helsevern
- Rusavdeling
- Fengsel
- Politi: SARA; besøksforbud (prosjekt): vedlegg
- Familievernkontoret
- Romerike Krisesenteret

7 Finansiering

Det er søkt tilskudd fra Bufdir til en familievoldskordinator i 2017.

Tilskudd: Følge opp og søke på aktuelle tilskudd.

8 Sammendrag (oversikt over nye tiltak)

MÅL	TILTAK	REVIDERING / EVALUERING	TIDSROM	ANSVAR
PRIMÆRFOREBYGGING				
Alle innbyggere har informasjon om vold og kjenner kommunens tilbud	Brosjyrer, kampanje, informasjon på nettsiden UK Kontaktinformasjon	Årlig	2017	SLT / nettredaktør
Alle ansatte har god kunnskap om vold og kjenner hjelpeapparatet	Kurs Praktisk trening (rollespill) Utarbeide håndbok samarbeid i vanskelige saker Utarbeide verktøy	Årlig	2017	FBU FBU Familievoldskoordinator Alle enheter
Registrere omfang	Lage ett opplegg for å registrere omfang	Årlig	2019	SLT
Tidlig avdekking	Etablere egen prosedyre ift vold i nære relasjoner og registrering av brukere	Årlig	2017	Alle enheter
Særlig fokus og kunnskap på tema	Ressursperson på arbeidsplass	Årlig	2017	SLT

MÅL	TILTAK	REVIDERING / EVALUERING	TIDSROM	ANSVAR
SEKUNDÆRFOREBYGGING				
Koordinert samarbeid og følge opp hendelsen	Oppnevne familievoldskoordinator			
Tidlig intervensjon (barn)	Sjekkliste Prosedyre Håndbok	Årlig	2017	FBU
Tidlig intervensjon (voksen)	Sjekkliste Prosedyre Håndbok	Årlig	2017	Familievoldskoordinator
Avdekke hendelser	Prosedyre for å håndtere og å følge opp mottatt melding	Årlig	2017	Alle enheter som har ansvar for å motta melding

Tverrsektorielt arbeid	Fellesprosedyre for tverrsektorielt arbeid	Årlig	2017	Alle enheter
	Opprette familievoldsteam hvis behov			familievoldskoordinator
Alle ansatte i velferdstjenester har kunnskap om avdekking og kan løse til riktig hjelpetilbud.	Utarbeide tiltakskort	Årlig	2018	Alle enheter

MÅL	TILTAK	REVIDERING / EVALUERING	TIDSROM	ANSVAR
TERTIÆRFOREBYGGING				
Godt akutt helsetilbud skal være tilgjengelig	Utarbeide verktøykasse med konkrete tiltak	Årlig	2017	Familievolds koordinator
Forhindre farlige situasjoner og stabilisere hjemmesituasjoner	Utarbeide plan for samarbeid ved en akutt situasjon ved vold/trussel mellom politi og kommune som besøksforbud inkl. obligatorisk familieveiledning og eller behandling/ tilbud	Årlig	2017	SLT / politi

9 Vedlegg

Vedleggene i denne planen ble sist oppdatert i mars 2017. Se TQM eller din enhet sitt kvalitetssystem for prosedyren gjeldende din enhet og siste versjon.

9.1 Vedlegg 1

Standardisert melderutine for vold i nære relasjoner

- Alle tjenester/organisasjoner skal tilpasse standardisert melderutine til egen organisasjon og legge i kvalitetssystemet.

Standardisert melderutine «fra bekymring til handling»

ANALYSER UROEN DIN OG LOGGFØR

- Dine bekymringer og tanker
- Konkrete episoder, uttalelser og observasjoner
- Andre forhold rundt personen som kan vise tegn til vold. For eksempel barns utvikling. Om den voldsutsatte har omsorg for barn, relasjoner til nære familiemedlemmer
- Tenk alltid personens sikkerhet
- Drøft sakens karakter og alvorlighetsgrad med leder
- Snakk med den det gjelder om hvordan han/hun har det. Eventuelt prat med pårørende (barn).

VIDERE FREMGANGSMÅTE

Lett til moderat bekymring

- Fortsett observasjon og loggføring
- Samtale med personen (barnet, ungdom, eldre etc.) hvis mulig
- Ta kontakt med kommunale hjelpetjenester som helsestasjons og skolehelsetjenesten, familievoldskoordinator og eller barnevernet for drøfting av saken.
- Organiser tilbakemelding / samarbeid / oppfølging

Alvorlig bekymring (akutt situasjon)

- Ta direkte kontakt med politiet (eventuelt barneverntjenesten) for videre saksgang.
- Ved behov: sørg for å få personen til legeundersøkelse i samarbeid med politiet.
- Sikre eventuelle spor
- Sikre slik at det ikke er fare for gjentakelse
- Samtale med den som blir utsatt for vold
- Loggfør
- Organiser tilbakemelding / samarbeid / oppfølging

9.2 Vedlegg 2: Vold, lever du med vold eller kjenner du noen som er utsatt?

LEVER DU MED VOLD ELLER KJENNER DU NOE SOM ER UTSATT?

- Har noen nær deg skadet eller skremt deg på noen måte?
- Har noen truet med å skade deg?
- Har du noen gang blitt redd noen som står deg nær?

DET FINNES HJELP Å FÅ!

Å leve med vold er vanskelig. Det er vanskelig uansett om en er den som konkret utsettes for vold eller den som stadig er vitne til vold. Situasjonen er også vanskelig for den som utsetter andre for vold. Alvorlig vold og seksuelle overgrep henger sammen med psykiske helseproblemer. Barn som utsettes for vold, seksuelle overgrep eller er vitne til vold, påvirkes helsemessig, kognitivt og sosialt på kort og lang sikt. Det er derfor viktig at en våger å søke hjelp dersom en selv eller andre en kjenner opplever vold.

VOLD I NÆRE RELASJONER

Vold kan oppleves svært forskjellig for utøvere og utsatte. Det finnes ulike typer vold. Det kan foregå i form av psykisk, fysisk, seksuell og materiell vold.

VANLIGE REAKSJONER PÅ VOLD

- Uvirkelighetsfølelse
- Angst: kan være forbundet med gjenopplevelser av det som har skjedd. Noen erfarer skvettenhet for uventede lyder og inntrykk. Angsten kan gjøre en rastløs.
- Søvnproblemer: det kan bli vanskelig å sovne eller du har lett for å våkne opp. En del opplever mareritt.
- Selvbepreidelse, skyldfølelse, isolasjon
- Kroppslige plager.

Ullensaker Kommune jobber aktivt for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner. Det finnes flere tjenester som kan bistå innbyggere som utsettes for dette.

HVEM KAN HJELPE?

Ullensaker lensmannskontor

63929000, Besøksadresse: Rådhusvegen 4, 2050 Jessheim. Postadresse: Postboks 651, 2062 Jessheim;

E-post: post.romerike@politiet.no (leses hverdager mellom 08.00 - 15.00)

<http://www.hvorlite.no/>

Politiet: 02800 eller nødnummer 112.

Politiet skal beskytte personer og forebygge lovbrudd. Du kan få råd og bistand ved å ringe til politiet og snakke med dem som arbeider med fagfeltet vold i nære relasjoner.

Barneverntjenesten

66 10 80 00, Ullensaker rådhus, Furusetgata 12, 2050 Jessheim

Barnevernets hovedoppgave er å gi hjelp og støtte til barn og unge som har det vanskelig. Dette innebærer at barneverntjenesten skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg i rett tid. Barneverntjenesten skal gi hjelp i henhold til lov om barneverntjenester til barn, unge og familier som oppholder seg i kommunen.

Foreldre, barn og ungdom er velkommen til å ta kontakt med barnevernet. Mange familier har opplevd at de har fått god hjelp fra barnevernet i vanskelige situasjoner.

FABU

66109034/90013692 Postadresse: Ullensaker kommune FABU, Postboks 487, 2051 Jessheim; Besøksadresse: Trondheimsvegen 124, 2068 Jessheim

FABU er et gratis frivillig lavterskeltilbud til barn, unge og familier i Ullensaker kommune. FABU består av Ungdomsklubbene Calypso på Jessheim og Huset på Kløfta, Familieteamet og Utekontakten.

FABUs målsetting som lavterskeltilbud er å bidra til å skape aktiviteter og tiltak som fremmer en positiv utvikling og et positivt miljø blant barn og unge i Ullensaker kommune mellom 0-18 år, å komme tidligst mulig i kontakt med barn, unge og familier som strever i hverdagen og å være en ressurs i møte med barn og unges familier og foresatte. Ved behov samarbeider vi med andre private og offentlige tjenester.

Barnevernvakten

64 84 25 75 / 64 84 20 00; Romerike Politikammer, Jonas Liesgt. 20, 2000 Lillestrøm, bvvakt@lorenskog.kommune.no

Barnevernvakten kan kontaktes utenom barneverntjenestens åpningstider

Legevakt

63 97 40 00; Trondheimsveien 60, 2052 Jessheim

Legevakten er åpen for personer med akutt sykdom eller skader som trenger øyeblikkelig hjelp, det vil si at det ikke kan vente til neste hverdag. I alvorlige enkelt-tilfeller kan vakhavende lege etter vurdering avtale sykebesøk.

Kommunal vakttelefon

66 10 80 80

Jessheim Helsestasjon

66 10 82 40; Veiberggata 1, 2050 Jessheim

Helsesøster kan gi råd til voksne og barn. Helsesøster finner du på helsestasjon og på skolen.

Kløfta helsestasjon

66 10 90 43; Skolevegen 14b, 2040 Kløfta

Jessheim Helsestasjon for Ungdom

66 10 82 40; Veiberggata 1, 2050 Jessheim

Helsestasjon for ungdom tilbyr råd og veiledning om samliv, seksualitet, prevensjon, spiseforstyrrelser og andre tema ungdom er opptatt av.

Helsestasjon for ungdom har aldersgrense 13 – 24 år. Tilbudet er gratis.

Kløfta Helsestasjon for ungdom

66 10 90 43; Skolevegen 14b, 2040 Kløfta

Helsestasjon for barn

66 10 82 40; Veiberggata 1, 2050 Jessheim

NAV

55 55 33 33; Furusetgata 12, 2050 Jessheim

Her får du råd og veiledning. NAV kan gi økonomisk hjelp ved inntektstap i overgangsperioder. En kan få praktisk bistand ved behov for et nytt sted å bo. NAV samarbeider med andre hjelpeinstanser hvis det er ønskelig.

Romerike Krisesenter

63 81 41 78; Romerike Krisesenter IKS, Postboks 57 | 2001 Lillestrøm, <http://www.rkrise.no/index.php>, post@rkrise.no.

Romerike Krisesenter IKS er et ressurscenter for kvinner og menn som er eller har vært utsatt for vold/mishandling/trusler fra en partner, familie eller andre.

Vi tilbyr råd/veiledning, informasjon, kartlegging av situasjonen, bistå i å finne løsninger og bearbeiding. Vi kan også tilby et akutt, midlertidig botilbud. Botilbudet er også tilpasset barna dine.

Du kan være anonym. Har du behov for tolk ordner vi dette. Alle våre tjenester er gratis.

Familievernkontor Øvre-Romerike

466 17 200; Veiberggata 2A, 2050 Jessheim, https://www.bufdir.no/Familie/Kontor/ovre_romerike/

familievernkontoret.ovre.romerike@bufetat.no

Familievernkontoret Øvre Romerike tilbyr parterapi, familierapi og mekling ved samlivsbrudd. Ved bekymring for vold under samvær kan familievernkontoret kontaktes for råd og veiledning.

Vern for eldre

Nasjonal kontakttelefon: 800 30 196 mandag – fredag kl. 09.00 – 15.00; <http://www.vernforeldre.no/>

Vern for eldre hjelper de som står i fare for eller er utsatt for overgrep. Tilbudet er gratis, og du kan være anonym. Alle over 62 år som er utsatt for overgrep, kan ringe oss for å få råd, veiledning og hjelp. Også pårørende eller andre som har mistanke om overgrep mot eldre, kan benytte dette nummeret.

Alarmtelefonen for barn og unge

116 111; <http://www.116111.no/>

Noen opplever dessverre omsorgssvikt, overgrep og vold hjemme. Er du en av dem eller kjenner du noen som lever under slike forhold? Ring Alarmtelefonen på 116 111 - de vil hjelpe deg. Ring selv om du er i tvil!

9.3 Vedlegg 3

Kontaktinformasjon

Ullensaker lensmannskontor	63929000	Besøksadresse: Rådhusvegen 4, 2050 Jessheim Postadresse: Postboks 651, 2062 Jessheim E-post: post.romerike@politiet.no (leses hverdager mellom 08.00 - 15.00)
Barneverntjenesten	66 10 80 00	Ullensaker rådhus, Furusethgata 12, 2050 Jessheim
Barnevernvakten	64 84 25 75 / 64 84 20 00	Romerike Politikammer, Jonas Liesgt. 20, 2000 Lillestrøm, bvvakt@lorenskog.kommune.no ,
Legevakt	63 97 40 00	Trondheimsveien 60, 2052 Jessheim
Kommunal vakttelefon	66 10 80 80	
Jessheim Helsestasjon	66 10 82 40	Veiberggata 1, 2050 Jessheim
Kløfta helsestasjon	66 10 90 43	Skolevegen 14b, 2040 Kløfta
Jessheim Helsestasjon for Ungdom	66 10 82 40	Veiberggata 1, 2050 Jessheim
Kløfta Helsestasjon for ungdom	66 10 90 43	Skolevegen 14b, 2040 Kløfta
Helsestasjon for barn	66 10 82 40	Veiberggata 1, 2050 Jessheim
NAV	55 55 33 33	Furusethgata 12, 2050 Jessheim
Romerike Krisesenter	63 81 41 78	Romerike Krisesenter IKS, Postboks 57 2001 Lillestrøm, http://www.rkrise.no/index.php , post@rkrise.no ,
Familievernkontor Øvre-Romerike	466 17 200	Veiberggata 2A, 2050 Jessheim, https://www.bufdir.no/Familie/Kontor/ovre_romerike/familievernkontoret.ovre.romerike@bufetat.no
Vern for eldre	800 30 196	http://www.vernforeldre.no/
Alarmtelefonen for barn og unge	116 111	http://www.116111.no/
FABU	66109034/90013692	Postadresse: Ullensaker kommune FABU, Postboks 487, 2051 Jessheim; Besøksadresse: Trondheimsvegen 124, 2068 Jessheim.

9.4 Vedlegg 4

PROSJEKT: Besøksforbud og obligatorisk behandling/veiledning for voldsutøver og familien

<http://www.jusinfo.no/index.php?site=default/721/1930/1985/1986>

<https://www.domstol.no/no/Straffesak/Sakstyper/Besøksforbud/>

https://www.politi.no/vedlegg/rapport/Vedlegg_2756.pdf

Et besøksforbud er et forebyggende tiltak som går ut på at den forbudet retter seg mot, forbyr å oppholde seg på et bestemt sted, eller å forfølge, besøke eller på annet vis kontakte en annen person. Reglene for å ilegge besøksforbud med eventuelt tilliggende kontaktforbud følger av straffeprosessloven § 222a. Påtalemyndigheten kan nedlegge besøksforbud dersom det er grunn til å tro at en person ellers vil:

1. begå en straffbar handling overfor en annen person,
2. forfølge en annen person,
3. på annet vis krenke en annens fred, eller
4. begå ordensforstyrrelser som er særlig belastende for en annen person.

Begjæring må foreligge fra den som ønsker beskyttelsen, ellers så kan Påtalemyndigheten gjøre det selv ut fra allmenne hensyn.

Besøksforbud eget hjem:

For å ilegges besøksforbud mot noen, slik at vedkommende nektes besøk i eget hjem er imidlertid vilkårene strengere enn vilkårene for besøksforbud på andre steder. Besøksforbud mot eget hjem kan bare nedlegges når det foreligger sannsynlighetsovervekt for at vedkommende vil begå en straffbar handling, jr. Rt. 2004 s. 507 og Rt. 2004 s. 1658. Påtalemyndigheten skal snarest råd og så vidt mulig innen 5 dager etter at en beslutning om å ilegge en person besøksforbud i eget hjem er forkynt, bringe beslutningen inn for retten.

Straffeprosessloven § 170a slår fast at besøksforbud kan brukes "bare når det er tilstrekkelig grunn til det. Tvangsmidlet kan ikke brukes når det etter sakens art og forholdene ellers ville være et uforholdsmessig inngrep" → Proporsjonelt og subsidiær

Kravene for at en person skal få besøksforbud i eget hjem er strengere, og et slikt forbud kan vare i maksimalt tre måneder av gangen.

Brudd på et besøksforbud er straffbart, se straffeloven § 168 (lenke til lovdata.no).

MELDING

Melding vold eller trussel i akutte situasjoner → politiet til stede → Anmeldelse/etterforskning av straffesak → risikovurdering (SARA)

Hvis politiet kommer til stede og ikke ilegger et besøksforbud, **stoppes prosessen her.**

Hvis politiet bestemmer å ilegge besøksforbud plus vilkår (andre restriksjoner som: obligatorisk behandlingsplan/tilbud og familieveiledning fra kommune) i eget hjemmet, følger dette skjemaet:

SKJEMA HVIS POLITIET ILEGGER BESØKSFORBUD

Fase 1: Forhindre farlige situasjoner: 2 – 4 timer

TILTAK	FRIST	HVEM	ANSVAR
Besøksforbud	2 timer	Voldsutøver	Politiet
Samtykkeerklæring	4 timer	Voldsutøver	Politiet
Informasjonsbrosjyre 'Besøksforbud, hva betyr det?'	4 timer	Voldsutøver	Politiet
Skal sørge selv for midlertidlig hjem	4 timer	Voldsutøver	Politiet
Politiet tar nøkler	4 timer	Voldsutøver	Politiet
Omvendt voldsalarm kan idømmes hvis en bryter ett besøksforbud og en blir idømt ett nytt kontaktforbud.	x timer	Voldsutøver	Politiet

Fase 2: stabilisere hjemmesituasjoner, 2 – 6 timer

TILTAK	FRIST	HVEM	ANSVAR
Informasjonsbrosjyre 'Bli hjemme etter besøksforbud' 'Du blir hjemme med far eller mor er borte etter besøksforbud'	4-6 timer	Ofre (plus barna)	Politiet
Samtykkeerklæring	4-6 timer	Ofre (plus barna)	Politiet
Sikkerhetstiltak eventuelt	6-8 timer	Ofre (plus barna)	Politiet
Melding til familievoldskoordinator	8 timer	Utøver, ofre, barna	Politiet
Melding til barnevernet (hvis barn)	8 timer	Barna	Politiet

Fase 3: kartlegge situasjonen og tilby hjelp: innen 24 timer / første arbeidsdag – 3 dager

TILTAK	FRIST	HVEM	ANSVAR
Kartlegging situasjonen	24 timer eller første arbeidsdag	Utøver, ofre, barna	Familievoldskoordinator
Hvis barn, barnevernet tar over koordinators rolle	24 timer	Barna/ familie	Barnevernet
Sett i gang tilpasset behandlingstilbud	24 timer	Utøver	Familievoldskoordinator
Sett i gang tilpasset	24 timer	Ofre (plus	Familievoldskoordinator

behandlingstilbud		barna)	
Lager individuell familieplan	3 dager	Familien	Familievoldskoordinator
Drøfte tilpasset tiltak i familievoldsteam	3 dager	Familien	Familievoldskoordinator

Fase 4: kartlegge motivasjon og drøfte og sette i gang tilbudsmuligheter med familien – 1 uke: hvis behov

TILTAK	FRIST	HVEM	ANSVAR
Henvise til familievernkontoret, hvis behov	1 uke	Hele familien	familievoldskoordinator
Sett i gang ATV (familievernkontor)	1 uke	Voldsutøver	familievoldskoordinator
Sett i gang sinnemestringskurs (familievernkontor)	1 uke	Voldsutøver	familievoldskoordinator
Sett i gang kurs for gravide (helsestasjon)	1 uke	Ofre	familievoldskoordinator
Sett i gang foreldreveiledning (FABU)	1 uke	Hele familien	familievoldskoordinator
Sett i gang rus behandling (rusavdeling)	1 uke	Rusavhengige	familievoldskoordinator

Tilbud til voldsutøver, ofre og barna kan være:

- Sinnemestringskurs (familievernkontor, FABU)
- Foreldreveiledning (FABU, familievernkontor, helsestasjon)
- Kurs for gravide (helsestasjon)
- Alternativ til vold (ATV)
- Rus behandling (fyller ut videre)
- Osv.

Vilkår prosjektet:

- Klare avtaler, tett samarbeid, gode kommunikasjon gjennom alle tjenesteytere.
- Familievoldskoordinator organiserer arbeidet rundt familien.

9.5 Vedlegg 5: Brosjyrer besøksforbud utøver

Besøksforbud, hva betyr det?

Politiet ilegger et besøksforbud. Hva nå?

Hva er et besøksforbud?

Et besøksforbud betyr at du ikke kan være sammen med, besøke eller forfølge en annen person. Reglene for å ilegge besøksforbud følger av straffeprosessloven § 222a. Besøksforbud gis der anses som risiko for at du ellers ville begå en straffbar handling eller forfølge eller på annet vis krenke en annen person fred. Det er den som ønsker beskyttelse som må be om besøksforbud.

Påtalemyndigheten kan også be om det selv ut fra allmenne hensyn.

Et besøksforbud overfor eget hjem kan vare i maksimalt tre måneder av gangen.

Brudd på et besøksforbud er straffbart.

Hvem bestemmer det?

Politiet ilegger besøksforbudet. Et besøksforbud gjelder fra når du er gjort kjent med dette. Politiet forteller hvilke område som det blir forbudt å oppholde seg på (hjem, hage, gate) og hvor lenge forbudet gjelder.

Kan jeg klage?

Besøksforbudet gjelder fra når du er gjort kjent med dette av politiet. Dersom besøksforbudet gjelder fra ditt eget hjem må politiet snarest og innen fem dager bringe saken inn for retten. Dersom du er uenig i avgjørelsen har du normal klagerett.

Hvor skal du bo?

Du har selv ansvar for hvor du skal bo. Det kan være hos familien eller hos venner eller i en annen bolig. Du har ikke lov å ta kontakt med den eller de du har utøvd vold mot, for eksempel din partner og barn.

Dersom du ikke har lov til å besøke eget hjem skal du gi nøkler til politiet.

Du må oppgi adressen og telefonnummer på stedet du skal bo til politiet.

Dersom politiet bestemmer det, får du en fotlenke.

Hva skjer videre

Kommunen har obligatoriske hjelpe- og behandlingstilbud. Du vil bli kontaktet innen 24 timer eller første arbeidsdag. En familievoldskoordinator vil kartlegge situasjonen og starte med hjelp.

Både den som utsettes for vold og den som utøver vold blir kontaktet.

Det er ikke enkelt å endre seg på egenhånd. Derfor er det viktig at du som utsetter noen for vold oppsøker hjelp. Profesjonell hjelp kan bidra til at du får det bedre med deg selv, og at dine nærmeste får det bedre sammen med deg. Hvis du erkjenner at du har et voldsproblem, er du nærmere en løsning. Å utøve vold er en kriminell handling. Det er derfor viktig at du søker hjelp når du opplever vold.

9.6 Vedlegg 6: brosjyre 'bli hjemme etter besøksforbud'

Besøksforbud, hva betyr det?

Politiet ilegger et besøksforbud mot min partner. Hva nå?

Hva er et besøksforbud?

Et besøksforbud betyr at din partner ikke kan være sammen med deg, besøke eller forfølge deg. Reglene for å ilegge besøksforbud følger av straffeprosessloven § 222a. Besøksforbud gis der anses som risiko for at din partner ellers ville begå en straffbar handling eller forfølge eller på annet vis krenke din fred.

Du kan selv be besøksforbud. Påtalemyndigheten kan også be om det ut fra allmenne hensyn.

Et besøksforbud an vare i maksimalt tre måneder av gangen.

Brudd på et besøksforbud er straffbart.

Hvem bestemmer det?

Politiet ilegger besøksforbudet. Et besøksforbud gjelder fra når personen det gjelder er gjort kjent med dette. Dersom besøksforbudet gjelder fra eget hjem må politiet snarest og innen fem dager bringe saken inn for retten. Det er normal klagerett på en slik avgjørelse.

Politiet forteller hvilke område som det blir forbudt å oppholde seg på (hjem, hage, gate) og hvor lenge forbudet gjelder.

Hva betyr et besøksforbud for deg?

Et besøksforbud er et beskyttelsestiltak for deg. Denne perioden gir mulighet til å løse felles problemer og finne nye løsninger.

Hvor skal din partner bo?

Din partner/foresatte har selv ansvar hvor han/hun skal bo. Det kan være hos familien eller hos venner eller i en annen bolig. Han/hun har ikke lov å ta kontakt med partner og barn. Han/hun skal gi nøkler til politiet. Dersom politiet bestemmer det, får han/hun en fotlenke.

Hva skjer videre

Kommunen har obligatoriske hjelpe- og behandlingstilbud. Du vil bli kontaktet innen 24 timer eller første arbeidsdag. En familievoldskoordinator vil kartlegge situasjonen og starte med hjelp.

Både den som utsettes for vold og den som utøver vold blir kontaktet.

Hvor kan jeg få mer hjelp

Hvis du lever i en voldelig relasjon nå, er det viktig at du oppsøker hjelp, slik at volden stoppes. Du er ikke alene. Det finnes et hjelpeapparat som er der for deg. Ta kontakt med fastlegen, et krisesenter, overgrepsmottak eller polit. I Norge har du rett til tre timer uforpliktende og gratis bistand fra advokat, før du bestemmer deg for om du vil anmelde vold i nære relasjoner til politiet.

Familievoldskoordinator hjelper deg og din familie.

Det er aldri den som blir utsatt for vold som har ansvaret for volden

9.7 Vedlegg 7: brosjyre 'du blir hjemme med far eller mor og far eller mor er borte etter besøksforbud'

Du har rett på hjelp og beskyttelse

Politiet ilegger et besøksforbud mot min mor eller far. Hva nå?

Alle barn har rett til å føle seg trygge.

Voksne har ikke lov til å bruke vold mot barn og må passe godt på barna. Barn som har blitt utsatt for vold og ikke blir passet på har rett til å få hjelp.

Det finnes mange ulike typer vold. Vold kan skade kroppen din, slik som slag, spark og risting. Det finnes også en annen type vold, som når noen gjør eller sier noe som skader deg på innsiden i tankene og følelsene dine. Vold kan være at noen tar på deg på en ekkel måte, eller tvinger deg til å gjøre ting med kroppen som ikke er lov.

Hva er et besøksforbud?

Mor eller far har brukt alvorlig vold. Politiet bestemmer at mor eller far ikke får lov til å være hjemme. Det betyr at din mor eller far ikke får lov til å kontakte deg.

Politiet gjør dette for at du skal være trygg hjemme. Det er din rett.

Hva betyr et besøksforbud for deg?

Din mor og far vil få hjelp til å lære hvordan de skal reagere uten å bruke vold og kan komme hjem igjen. Det er viktig at dine foreldre lytter til deg og tar hensyn til hva du mener.

Barnevern

Barnevernet er der for å hjelpe deg. Du skal ikke være redd for å ta kontakt med barnevernet. Du kan alltid spørre om det du lurer på.